

Názov aktivity: **Za hranice svojho vnímania**

Typ aktivity: Intervenčná

Predmet: Multikultúrna výchova

Autorka: PhDr. Gabriela Citterbergová, PhD.

Kontakt: gabriela.citterbergova@umb.sk

Názov aktivity	<i>Za hranice svojho vnímania</i>
Téma aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Rozmanitosť vnímania• Stereotypy a predsudky
Anotácia aktivity	Podstatou aktivity je uvedomiť si, ako stereotypne a s predsudkami môžeme vnímať nielen predmety a javy, ale aj ľudí žijúcich okolo nás, a do akej miery sme otvorení inakosti a rozmanitosti vo všeobecnosti. Aktivita je určená na otvorenie tém tolerancie, resp. intolerancie, predsudkového a stereotypného vnímania kultúrnej, rasovej či etnickej rozmanitosti, vnímania existencie vlastných predsudkov a stereotypov, ich prehodnocovanie a práca s nimi. Ide teda o ciele scitlivovanie v témach spojených s odlišnosťou a rozmanitosťou.
Ciele aktivity	<ul style="list-style-type: none">• uvedomiť si vnímanie predmetov, javov, ľudí;• uvedomiť si predsudkové a stereotypné vnímanie predmetov, javov, ľudí;• diskutovať o existencii stereotypov a predsudkov;• uvedomiť si a pomenovať vlastné predsudky a stereotypy, ktoré sa prejavujú v myslení, konaní a správaní;• pracovať s vlastnými predsudkami a stereotypmi;• rozvíjať kritické myslenie;• scitlivovať v témach s predsudkami a stereotypmi.
Pomôcky	Fľaša naplnená vodou, šatka, stolička.
Čas	20 – 30 minút.
Postup	<ol style="list-style-type: none">1. Usadíte študentov a študentky do kruhu na stoličky. Do stredu kruhu umiestnite najprv fľašu, potom bude nasledovať šatka a nakoniec stolička, všetky predmety postupne.2. Vyzvite študentov a študentky, aby si predstavili, že fľaša nie je fľašou, ale niečím úplne iným, čímkoľvek, čo ich napadne. Vyzvite ich, nech sa pokúsia na základe tejto inštrukcie pantomimicky

	<p>stvárníť svoje predstavy, ostatní študenti a študentky majú za úlohu prísť na to, čo spolužiak alebo spolužiačka znázorňujú.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Po vyčerpaní všetkých nápadov v skupine vyzvite študentov a študentky, aby rovnaký postup zopakovali pri šatke a následne aj pri stoličke. 4. Nakoniec vyzvite študentov a študentky, aby použili všetky predmety spolu a vytvorili pantomimickú scénu so všetkými tromi predmetmi. 5. V závere aktivity sa študentov a študentiek spýtajte, či a ako pochopili všetky pantomimické scény a či vedia vysvetliť ich podstatu. 6. Diskutujte so študentmi a študentkami na tému stereotypné vnímanie predmetov, následne premostite na stereotypné vnímanie sveta, ľudí, kultúr, menšín medzi nami a pod. 7. V súvislosti s problematikou predsudkového a stereotypného vnímania a správania zadajte dvojiciam alebo skupinkám študentov a študentiek spracovať zaujímavé prezentácie na netradične znejúce témy, ako napr. <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Keď nás tlačí rómska problematika</i> ❖ <i>Zodpovedne o migrantoch/utečencoch</i> ❖ <i>Bez servítky o Židoch</i>
Reflexia	<p>Diskutujte so študentami o nasledovných otázkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Ako ste sa cítili počas aktivity?</i> ❖ <i>Ako sa vám aktivita páčila?</i> ❖ <i>Čo vám zostalo v pamäti zo znázornených scénok?</i> ❖ <i>Čo vás prekvapilo, zaujalo na reakciách spolužiakov/spolužiačok?</i> ❖ <i>Čo pre vás táto aktivita znamenala?</i> ❖ <i>Ako by ste definovali pojmy stereotyp, predsudok, fakt a mýtus.</i> ❖ <i>Stretli ste sa s predsudkami a stereotypmi? Stretli ste sa s predsudkami a stereotypmi voči vlastnej osobe alebo blízkej osobe? Ako ste sa cítili?</i> ❖ <i>Je podľa vás dôležité diskutovať o témach, ktoré aktivita navodila?</i> ❖ <i>Ako je možné nepodliehať šíriacim sa predsudkom, stereotypom a mýtom?</i>
Zoznam použitej literatúry	<p>ĽUPTÁKOVÁ – VANČÍKOVÁ, K. <i>Učíme sa žiť v pestrom svete alebo interkultúrna výchova v primárnej edukácii</i>. Dostupné na: https://www.pdf.umb.sk/kvancikova/on-line-knizne-publikacie.html</p>

	<p><i>Multi-kulti na školách: Metodická príručka pre multikultúrnu výchovu.</i> Dostupné na: http://www.globalnevzdelavanie.sk/sites/default/files/multi-kulti_pre_skoly.pdf</p> <p>Iuventa – Slovenský inštitút mládeže. <i>Každý iný, všetci rovní.</i> Dostupné na: https://www.iuventa.sk/sk/Publikacie/Ludske-prava/Kazdy-iny-vsetci-rovni.alej</p> <p>Príručky Denníka N: <i>Klamstvá a konšpirácie, Príručka o kritickom myslení.</i> Dostupné na: https://dennikn.sk/706645/prirucky-pre-skoly/</p> <p><i>Radiohead – All I need.</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=DV1hQSt2hSE</p>
<p>Tip pre pedagógov</p>	<p>V aktivite je možné použiť iné predmety, nemusí ísť len o fľašu, šatku a stoličku. Na záver môžete v záujme umocnenia a uvedomenia si problematiky vnímania okolitého sveta alebo premostenie do ďalšej aktivity súvisiacej so zraniteľnými skupinami, či inou témou globálneho vzdelávania použiť video od kapely <i>Radiohead – All I need</i> (video for MTV's EXIT CAMPAIGN).</p>